

ΣΠΟΥΔΕΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Δρ. ΕΦΡΟΣΥΝΗ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Συγκρατημένη ... αισιοδοξία!

Η Δρ Ευφροσύνη Δεληγιάνη είναι η πρόσφατα διορισθείς Λέκτορας Ελληνικών Σπουδών στο UNSW. Στη συνέντευξη που ακολουθεί, μιλά αποκλειστικά στην εφημερίδα «Ο ΚΟΣΜΟΣ», για την εμπειρία της με τους Έλληνες της Αυστραλίας, τη σχέση της με τους μαθητές της, τις σκέψεις και ανησυχίες της σχετικά με τη διδασκαλία της γλώσσας των προγόνων μας στους αντίποδες, και τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να ανατρέψουμε τα αρνητικά εκείνα σημεία που τείνουν να γίνουν συνώνυμα με το μέλλον των Ελληνικών σπουδών στην Αυστραλία. «Παραμένω αισιόδοξη» ισχυρίζεται «αλλά για να βγούμε από αυτό το αδιέξοδο πρέπει να αλλάξουμε ριζικά τη νοοτροπία μας»

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΣΑΒΒΑΣ ΛΙΜΝΑΤΤΗΣ

Πως προέκυψε η συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της ΝΝΟ?

Ήμουν στην Λευκωσία πέρσι όπου δούλευα σε ένα ερευνητικό κέντρο. Συνειδητοποίησα πως το αντικείμενο της έρευνας μου εκεί δεν με ικανοποιούσε ιδιαίτερα και άρχισα να στέλνω επίσης αιτήσεις στο εξωτερικό. Η δεύτερη αίτηση που έστειλα ήταν στο UNSW. Είχα βρει μέσα από μια αγγλική ιστοσελίδα ότι υπάρχει μια θέση στο τμήμα των νεοελληνικών. Θεώρησα ότι πληρούσα όλες τις προϋποθέσεις και με την λογική αυτή έκανα την αίτηση, με ειδοποίησαν, πέρασα από μια 20λεπτη συνέντευξη με μια 4μελής επιτροπή και πήρα την θέση. Έτσι βρέθηκα στο Σίδνεϊ.

Ποιες ήταν οι πρώτες σου εντυπώσεις από την σχολή;

Από την αρχή οι εντυπώσεις ήταν πολύ θετικές. Κατ' αρχάς, υπήρξε πλήρης υποστήριξη, διευθέτησαν πάρα πολλά προκειμένου να διευκολύνουν την μετάβαση μου εδώ, υπήρχε πάντα κάποιος στον οποίο μπορούσα να αποταθώ αν προέκυπε κάποιο πρόβλημα. Το μόνο πρόβλημα ήταν ότι υπήρχαν κάποια θέματα τα οποία αφορούν το τμήμα και τα οποία αντιλήφθηκα στην πορεία.

Ξεκινώντας τα μαθήματα, ποιες ήταν οι εντυπώσεις τόσο από τους μαθητές όσο και από τον τρόπο λειτουργίας του ελληνικού τμήματος;

Η αλήθεια είναι ότι χρειάστηκα ένα μεγάλο χρονικό διάστημα για να αντιληφθώ ποιες ήταν οι ανάγκες. Είμαι μόνη μου στο τμήμα και δεν είχα κάποια επικοινωνία με άτομα που εργαζόντουσαν εκεί στο παρελθόν. Επομένως μίπηκα σε μια τάξη έχοντας τις δικές μου αντιλήψεις για το τι ακριβώς απαιτείται για αυτή την συγκεκριμένη θέση, πως μπορώ να τους βοηθήσω κ.λ.π. Δυστυχώς το πρώτο εξάμηνο αναλώθηκε σε αυτό. Δηλαδή ποιοί

είναι οι μαθητές μου, τι χρειάζονται από εμένα και πως μπορώ να τους βοηθήσω, και όχι να επιβάλω τις δικές μου αντιλήψεις σχετικά με το τι χρειάζονται ακριβώς, τόσο στο θέμα της γλώσσας, όσο και της κουλτούρας. Στην μεγάλη τους πλειοψηφία οι μαθητές μου είναι ελληνικής καταγωγής, άρα έχουν το σχετικό υπόβαθρο. Βέβαια δεν είχα ποτέ στο παρελθόν επαφή με τον ελληνισμό της διασποράς, οπότε...

Όσον αφορά την επαγγελματική αποκατάσταση των φοιτητών, τα μαθήματα αυτά βοηθούν καθόλου;

Δυστυχώς όχι και αυτό είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα. Και οι ίδιοι το αντιλαμβάνονται, θεωρούν ότι κάποια άλλη επιλογή θα πρόσφερε πολύ περισσότερο - αν και υπάρχουν τόσοι πολλοί Έλληνες αυτοί που επιλέγουν το μάθημα των ελληνικών είναι λίγοι. Ίσως δεν υπάρχει μια άμεση σχέση (με την επαγγελματική αποκατάσταση), αλλά η γνώση γλωσσών είναι πάντα ένα πολύ σημαντικό εφόδιο το οποίο δεν μπορούμε να προσπεράσουμε. Αυτό που κερδίζουν οι φοιτητές, και ειδικότερα αυτοί που έχουν κάποιο ελληνικό υπόβαθρο, είναι ότι διατηρούν μια βασική σχέση με την γλώσσα και την κουλτούρα τους. Πιστεύω πως αν βρεθούν οι κατάλληλοι τρόποι προσέγγισης τους, τότε θα υπάρχει μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Θεωρείς ότι αρκετοί από τους μαθητές σου

νοιώθουν πίεση από τον εξωτερικό τους περιβάλλον, άρα θεωρούν αυτό που κάνουν ως αγγαρεία;

Σε κάποιες περιπτώσεις αυτό ισχύει. Από την δική μου εμπειρία μέχρι τώρα, πρέπει να σου πω πως δεν έχω συναντήσει κάτι τέτοιο. Έχω την αίσθηση ότι όλοι οι φοιτητές που παρακολουθούν τα μαθήματα, το κάνουν καθαρά επειδή οι ίδιοι νιώθουν αυτή την σύνδεση με την Ελλάδα και θέλουν με κάποιο τρόπο να διατηρήσουν αυτή την επαφή. Στα ερωτηματολόγια που συμπληρώνουν αναφέρουν συνέχεια πως θέλουν να είναι σε θέση να επικοινωνούν με τον παππού και την γιαγιά. 'Η θέλουν να πάνε διακοπές στην Ελλάδα και να μπορούν να μιλήσουν με τους συγγενείς και φίλους τους. Υπάρχουν και κάποιοι που θέλουν κάποια στιγμή να εργαστούν στην Ελλάδα. Αν μπορούσαμε να ξεπεράσουμε κάποια επιμέρους προβλήματα - όπως λόγου χάρη ότι εγώ προέρχομαι από διαφορετικό περιβάλλον - θα καταφέρουμε να κάνουμε πολύ καλή δουλειά. Ήδη τα πρώτα σημάδια είναι εμφανή.

Η απουσία όμως όσον αφορά την διδασκαλία των ελληνικών στην Αυστραλία είναι όχι μόνιμα παρούσα αλλά και διαρκώς αυξανόμενη. Από την δική σου εμπειρία, υπάρχουν τρόποι να αντιμετωπίσουμε την μείωση των μαθητών;

Κατ' αρχάς να σου πω για την δική μου εμπειρία. Πίστευα ότι το επίπεδο των ελλ-

νικών θα ήταν πολύ χαμηλό. Πίστευα ότι θα υπήρχαν πολύ σοβαρότερα προβλήματα. Είδα ότι υπάρχει μια δυναμική και ένα ενδιαφέρον. Στην συνέχεια είδα ότι υπάρχει μια γενικότερη απουσία από όλα τα πανεπιστήμια ότι δεν υπάρχει ενδιαφέρον και πως δεν γνωρίζουν αν μπορούν να διατηρηθούν μακροπρόθεσμα. Αυτό όμως είναι πολύ-παραγοντικό, δεν μπορείς να πεις ότι υπάρχει μια συγκεκριμένη αιτία που έχει οδηγήσει εδώ.

Κατ' αρχάς υπάρχει το επαγγελματικό: οι περισσότεροι πλέον σκέφτονται με διαφορετικά κριτήρια και γι' αυτό υπάρχει πρόβλημα όχι μόνο στις γλώσσες, αλλά σε όλες τις θεωρητικές σχολές, επειδή δεν συνδέονται άμεσα με την επαγγελματική αποκατάσταση των φοιτητών. Παράλληλα, μιλάμε για μια χώρα όπως η Αυστραλία στην οποία δεν υπάρχει άμεση ανάγκη - αλλά ούτε και το υπόβαθρο εκμάθησης ξένων γλωσσών. Στην περίπτωση των ελληνικών μιλούμε για μια γλώσσα που απαιτεί πολύ μεγάλη προσπάθεια και δεν μπορεί κάποιος να την μάθει παρακολουθώντας κάποια μαθήματα 4-5 ώρες την εβδομάδα. Πλέον είναι θέμα εσωτερικού κινήτρου: ο καθησάς πρέπει να αναζητήσει τους δικούς του λόγους εκμάθησης της ελληνικής και να καταβάλει μεγάλη προσπάθεια. Προσωπικά θεωρώ ότι όταν μπορέσουμε να δώσουμε αυτό το εσωτερικό κίνητρο στους μαθητές, αυτό θα λειτουργήσει από μόνο του. Το θέμα είναι το πώς θα το εφαρμόσουμε.

Σαν παροικία αλλά και ως άτομα, πως μπορούμε να βοηθήσουμε στο κομμάτι που λέγεται εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας στην Αυστραλία;

Πιστεύω ότι η καλύτερη προσέγγιση είναι οι ίδιοι να αποκτήσουν ένα ενδιαφέρον και ειδικότερα αυτοί που είναι σε θέσεις και μπορούν να επηρεάσουν καταστάσεις. Πρέπει πρώτα οι ίδιοι να προσεγγίσουν διαφορετικά την ελληνική κουλτούρα. Με το να επικεντρωνόμαστε στο πολύ τυπικό κομμάτι του να έχουμε π.χ. μια παρέλαση χωρίς να γνωρίζουμε ουσιαστικά τι αντιπροσωπεύει αυτή η γιορτή το μόνο που καταφέρνουμε είναι να επικεντρωνόμαστε μόνο στους τύπους και όχι στην ουσία. Βέβαια αυτό ισχύει και για την Ελλάδα την ίδια. Για να βγούμε από αυτό το αδιέξοδο χρειάζεται να αλλάξει ριζικά η νοοτροπία μας. Αυτό δεν είναι κάτι που μπορεί να γίνει εύκολα. Το άλλο πρόβλημα είναι η απόσταση από την Ελλάδα. Είναι πολύ δύσκολο να διατηρήσεις μια ουσιαστική επαφή. Αναγκαστικά και εκ των πραγμάτων απομακρυνόμαστε πολύ από αυτό που αντιπροσωπεύει η Ελλάδα.

Προσωπικά δηλώνεις αισιόδοξη ή απαισιόδοξη;

Εγώ θέλω πάντα να είμαι αισιόδοξη. Πιστεύω πως από την στιγμή που βλέπω όλο αυτό το ενδιαφέρον, αν βρεθεί ο σωστός τρόπος προσέγγισης, τότε μπορούμε να είμαστε αισιόδοχοι.

Αυτή η αρνητική στάση του «τίποτα δεν λειτουργεί, η γλώσσα μας κινδυνεύει, η επόμενη γενιά δεν θα γνωρίζει καθόλου ελληνικά» έχει ακριβώς το αντίθετο αποτέλεσμα. Και αυτό με βρίσκει κάθετη. Όπως και να έχει πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος. Επαναλαμβάνω: όλα είναι θέμα εσωτερικού κινήτρου.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΗΝ ΔΡ ΕΦΡΟΣΥΝΗ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΣΤΙΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ